

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-RM

Onderwerp

Auditplan 2020

1- Notagegevens

Notanummer 2020-000003
Datum 06-01-2020
Programma:
Portefeuillehouder Weth. Grijsen

2- Bestuursorgaan

B & W 21-01-2020
 Raad --
 Burgemeester --

College van B & W

- Burgemeester - Weth. Grijsen
- Weth. De Geest - Weth. Verhaar
- Weth. Walder - Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☐ Openbaar	--
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Wethouder Financiën	13-01-2020	☐ adj.secr.	--
Algemeen directeur	13-01-2020	☒ gem.secr.	13-01-2020
Directeur	14-01-2020	BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-01-22

Bijlagen

Auditplan 2020

B & W d.d.: 21-01-2020

Besloten wordt:

- 1 Het auditplan 2020 vast te stellen en in uitvoering te nemen;
- 2 de raad (auditcommissie) in kennis te stellen van het auditplan 2020;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente? Nee
Begrotingswijziging Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
 De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
 De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb Nee
Bekendmaking conform Awb Nee

ADVIESRADEN:

Toelichting

Inleiding

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. Dit plan wordt door de directieraad en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen.

Het is van belang dat de raad kan zien en controleren dat de doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast wil de raad weten en bevestigd zien dat de organisatie 'in control' is. Dit ook in het licht van de externe verantwoording. Het auditplan dekt onder andere de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren.

Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en verbijzonderde controles (VIC's) worden uitgevoerd en welke procesbeschrijvingen moeten worden beschreven respectievelijk moeten worden geactualiseerd.

Het auditplan kent 4 categorieën onderzoeken, audit en controles:

- Fiscale audit
- Diverse onderzoeken
- Verbijzonderde controles

- 213a onderzoeken

Jaarlijks wordt minimaal één zogenoemd 213a onderzoek uitgevoerd. Dit doelmatigheidsonderzoek is in dit plan nog niet opgenomen. Momenteel zijn er twee onderwerpen voorhanden:

- Huisvesting onderwijs
 - Subsidieverlening (beleid <> uitvoering)

Het college wordt verzocht haar voorkeur uit te spreken voor één van deze twee onderwerpen zodat hiervoor een opdracht geformuleerd kan worden en besluitvorming hierover in het eerste kwartaal kan plaatsvinden.

In het auditplan 2020 is een eerste aanzet gegeven tot het dynamiseren van de audits door niet op voorhand uitputtelijk te zijn en het plan halverwege het jaar te actualiseren. Hierdoor kunnen wij meer flexibel met de beperkte auditcapaciteit omgaan en werken wij toe naar een 'rollende' planning, die niet meer aan jaargrenzen is gekoppeld maar telkens met een bepaalde periode schuift.

Het VIC werkpakket is met ingang van 2019 aan Deloitte overgedragen. Voor 2020 maken wij nog enkele aanvullende afspraken over terugkoppeling en definitieve jaarplanning van de VIC's.

In het vierde kwartaal 2019 is een aanvang gemaakt met een nulmeting op een grootaantal controlvelden en aandachtsgebieden. Vanuit de betreffende invalshoek inventariseren wij hoe we op ontwikkelingen inspelen, hoe wij besturen/ beheersen, welke rollen we inzetten, hoe we risicomanagement invullen, welke verbetermogelijkheden we zien, welke kansen / uitdagingen etc. Dit wordt omgezet in een overzichtskaart gemaakt waarbij van alle velden een beeld wordt geschetst van de ontwikkelingen, de risico's, de witte vlekken, de zorgen, etc. Dit in combinatie met ontwikkelingen in de omgeving, de gemeentelijke risicogebieden en het algemene beeld uit de nulmeting. Wij verwachten dit startbeeld in het eerste kwartaal 2020 met de directieraad, de MT's en het college te kunnen bespreken. Op basis hiervan worden vervolgstappen genomen en vormt dit een basis voor het dynamiseren van het auditplan.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat van de controles en onderzoeken is het realiseren van inzicht op de risico's, de interne beheersing, de doelmatigheid, de doeltreffendheid, de rechtmatigheid en de getrouwheid. Het

nemen van maatregelen naar aanleiding van bevindingen leidt tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering.

Daarnaast geven deze resultaten input voor de controlerend accountant.

Kader

Artikel 212 en 213a Gemeentewet

Financiële verordening

Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

Controle verordening

Intern auditcharter

Argumenten voor en tegen

Een belangrijk argument voor het uitvoeren van doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken is het feit dat het een wettelijke verplichting betreft. Daarnaast geldt dat de controles en onderzoeken leiden tot belangrijke inzichten (onder andere op het gebied van interne beheersing) en leermomenten voor de gemeentelijke organisatie. Bovendien is het uitvoeren van fiscale audits een belangrijk onderdeel in relatie tot het convenant Horizontaal Toezicht.

Een argument tegen het uitvoeren van controles en onderzoeken is de capaciteitsinzet en daarmee de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Extern draagvlak (partners)

Zie argumenten voor.

Tevens dient vermeld te worden dat het bepalen van de uit te voeren standaard controles in overleg met de huisaccountant tot stand komt.

Financiële consequenties

Het uitvoeren van het auditplan 2020 alsmede de regie t.a.v. deze uitvoering, betekent organisatorisch dat de daarvoor aangewezen functionarissen voldoende tijd moeten kunnen inplannen om deze werkzaamheden op een goed kwalitatief niveau uit te kunnen voeren. Dus de uitvoerbaarheid van dit auditplan moet zijn gewaarborgd.

Aanpak/uitvoering

Het management wordt in kennis gesteld van de uit te voeren controles en onderzoeken. De wijze van uitvoering wordt uitgevoerd volgens het intern auditcharter. Periodiek worden voortgangsrapportages aangeboden aan directie en accountant. Voor het college wordt de voortgang periodiek samengevat in een memo die het college vervolgens ter kennisname verstrekt aan de auditcommissie.

Vaststellen door het college van een onderwerp voor het 213a-onderzoek 2020.

Auditplan

2020

Gemeente Deventer

Januari 2020

Uitgave : Concerncontroller / Team Finance & Control
Naam : M. Hobbij, concerncontroller
Telefoonnummer : 693225
Mail : m.hobbij@deventer.nl
Versie : 13 januari 20202

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Kaders	4
1.3 Accountantscontrole en uitvoering standaard VC-programma	5
1.4 Rechtmatigheidsverklaring 2021	5
2. Fiscale audits 2020	6
2.1 Omzetbelasting en BTW en Compensatie Fonds (BCF)	6
2.2 Loonheffingen	8
2.3 Vennootschapsbelasting (Vpb) plicht	8
3. Onderzoeken	10
3.1 Frauderisico-analyse	10
3.2 Kwetsbare functies	10
3.3 Leidraad grote projecten	10
3.4 ENSIA IT-audit 2020	11
3.5 Nulmeting In Control Raamwerk	11
3.6 213a Onderzoek 2020	12
3.7 Horizontaal toezicht	12
3.8 Follow-up IT-audit	13
3.9 Overige onderzoeken	13
4. Standaard Verbijzonderde Controles (VC's)	14
5. AO/IB: Procesbeschrijvingen	15
Bijlage - Planning 2020	16

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Het auditplan dekt de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren.

Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en standaard verbijzonderde controles (VC's) worden uitgevoerd en welke procesbeschrijvingen moeten worden beschreven respectievelijk moeten worden geactualiseerd.

Het auditplan wordt elk jaar geactualiseerd onder ander op basis van (financiële) relevantie vanuit de proces- en risicoanalyse, op basis van invoering nieuwe wet- en regelgeving en op basis van verbeteracties uit voorgaande controles.

Daarnaast is er sprake van steeds meer auditverplichtingen op verschillende terreinen binnen de gemeente; bijvoorbeeld op het gebied van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en binnen het sociaal domein (prestatieverklaringen).

De resultaten uit interne / externe controles en onderzoeken geven informatie over in hoeverre de Deventer organisatie haar bedrijfsvoering beheerst, ofwel 'in control' is. Daarnaast geven deze resultaten aanvullende input voor de controlerend accountant. Het auditplan wordt door de directieraad vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan het college en de auditcommissie.

Na afronding van een audit of onderzoek wordt met de opdrachtgever de uitkomsten en eventuele aanbevelingen besproken waarna een rapportage wordt opgesteld die aan de opdrachtgever wordt verstrekt. Driemaal per kalenderjaar wordt er aan de directie en de accountant over de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden en nog uit te voeren onderzoeken en audits gerapporteerd.

De drie voortgangsrapportages worden opgesteld in de maanden juni, oktober (t.b.v. de interimcontrole) en februari (t.b.v. de jaarrekeningcontrole).

Van de uitgevoerde onderzoeken en audits worden de belangrijkste bevindingen, aanbevelingen en verbeteracties in deze voortgangsrapportages vermeld. Een samenvatting van deze rapportages wordt in de vorm van een memo verstrekt aan het college en de auditcommissie.

Het auditplan 2020 heeft een dynamisch karakter; permanent moet worden ingespeeld op de risico's en ontwikkelingen binnen de organisatie en op wet- en regelgeving. Intern is dan ook de afspraak gemaakt dat het auditplan 2020 in de maanden juni/juli 2020 zal worden herijkt respectievelijk zal worden geactualiseerd.

1.2 Kaders

Het auditplan heeft als bron het 'Uitvoeringsplan rechtmatigheid (RV) / In Control Statement (ICS) 2019-2022 gemeente Deventer' en het 'Fiscaal meerjaren auditplan 202-2023 (FMA)'. Het FMA is een belangrijke pijler onder het convenant Horizontaal Toezicht (HT) met de Belastingdienst naast de borging van fiscaal advies & control aan de voorkant door een fiscaal expert. Bij een convenant HT vertrouwt de Belastingdienst op de (interne) fiscale beheersingssystemen van de gemeente; het zogenaamde Tax Control Framework.

Het wettelijk kader wordt gevormd door:

- Wet dualisering gemeentebestuur
- Financiële verordening conform artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening conform artikel 213 Gemeentewet

- Verordening “onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid conform artikel 213a Gemeentewet
- Het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG);
- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV);
- Kadernota rechtmatigheid;
- Het verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Tevens kent het organisatiebesluit een aantal artikelen die de wijze van uitvoering en verantwoordelijkheden benoemen van de diverse uit te voeren audits en onderzoeken en zijn een groot aantal interne kaders vastgesteld, afgeleid van hogere wet- en regelgeving, die getoetst dienen te worden ten behoeve van de beheersing van de bedrijfsvoering. Een tweetal voorbeelden zijn de inkoop- en aanbestedingsbeleidsregels en het normenkader rechtmatigheid.

1.3 Accountantscontrole en uitvoering standaard Verbijzonderd Controle-programma^a

De accountant moet – nu nog - een oordeel geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten en baten van de exploitatierekening en de balansmutaties. Ingaande het boekjaar 2021 dient het college van B&W de rechtmatigheidsverantwoording af te geven in de jaarstukken.

Daarbij moet de accountant gebruik kunnen maken en zoveel moeten kunnen steunen op een goede opzet van onze administratieve organisatie/ interne beheersing (AO/IB) en uitgevoerde lijncontroles, audits en onderzoeken.

Een adequate interne beheersing moet waarborgen dat processen doelmatig, doeltreffend, getrouw en rechtmatig verlopen.

De gemeente kent een aantal primaire processen met een forse materiele omvang waarbij het van belang is dat deze periodiek worden getoetst ‘buiten het proces’; het zijn zogenaamde verbijzonderde controles. Deze standaard verbijzonderde controles worden sinds 2019 uitgevoerd door de accountant (Deloitte). Uiteraard bepaal de gemeente zelf welke controles, de reikwijdte en diepgang en informatiebehoefte en voert hier regie op. In het tweede kwartaal 2019 zijn reeds nadere planningsafspraken gemaakt met Deloitte met betrekking tot de standaard verbijzonderde controles 2020, waarbij wij met de accountant inzetten op het verder ‘dynamiseren’ van de controles, de inzet van data-analyses en het gebruik maken van key controls¹.

1.4 Rechtmatigheidsverklaring in 2021

Vooruitlopend op onze eigen doorontwikkeling van de control en de doorgroei naar een ‘In Control Statement’ (ICS)², voert de wetgever voor het boekjaar 2021 een ‘Rechtmatigheidsverantwoording’ in. Door deze wijziging zal het college vanaf het boekjaar 2021 zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. Op dit moment verstrekken externe accountants een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen van gemeenten. De externe accountants geven in de toekomst dan nog een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording door het college die in de jaarrekening wordt opgenomen. De accountant moet dus aangeven of de rechtmatigheidsverklaring van het college getrouw is. In die zin blijft de accountant over de schouder van het college meekijken.

Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept de politieke ‘aanspreekbaarheid’ van het college.

¹ Een key control is een specifiek toegesneden interne beheersmaatregel, gekoppeld aan een belangrijk risico, waarmee een afwijking van materieel belang kan worden voorkomen of ontdekt en tijdig kan worden gecorrigeerd.

² Het kader ‘Uitvoeringsplan Rechtmatigheid (RV) / In Control Statement (ICS) 2019-2022’ creëert randvoorwaarden voor het ‘in control’ kunnen zijn.

2. Fiscale audits

Het Fiscaal Meerjaren Auditplan (FMA) 2020-2023 maakt onderdeel uit van dit gemeente brede auditplan. Dit auditplan, dat zich beperkt tot het jaar 2020, geeft een overzicht van de uit te voeren audits op het gebied van de volgende rijksbelastingen;

- Wet op de omzetbelasting
- Wet het Btw-compensatiefonds
- Wet op de vennootschapsbelasting
- Wet op de loonbelasting

Het fiscaal auditplan is een dynamisch document en wordt jaarlijks geactualiseerd. Enerzijds is dit nodig omdat de wetgeving voortdurend in beweging is. Anderzijds omdat de soort, de aard en de frequentie van de audits kunnen wijzigen door bijvoorbeeld maatschappelijke of organisatorische ontwikkelingen.

De audits worden uitgevoerd in het kader van het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat met de belastingdienst is afgesloten. In een HT-relatie wordt open en transparant en op basis van wederzijds vertrouwen met de belastingdienst gecommuniceerd. Daarnaast leunt de belastingdienst sterk op de interne beheersing en controle van de gemeente en voert zij alleen incidenteel controles uit als daar aanleiding voor is. Op grond hiervan wordt de opzet en de uitvoering van deze interne controlewerkzaamheden periodiek geëvalueerd met de Belastingdienst.

Zo is overigens nu al bekend dat zal moeten worden ingespeeld op de ontwikkelingen op het gebied van Horizontaal Toezicht door de Belastingdienst. De Belastingdienst is bezig met een project gericht op het doorontwikkelen van Horizontaal Toezicht. Het implementatiejaar is waarschijnlijk 2020. De eisen die worden gesteld aan de toegang tot Horizontaal Toezicht worden strenger; de kwaliteit van het eerdergenoemde Tax Control Framework is hierbij het vertrekpunt. De kwaliteitseisen van de Belastingdienst rondom het hebben van inzicht in de fiscale risico's en controls (fiscale beheersing) en periodieke monitoring van de fiscale aandachtsgebieden (uitvoering fiscale audits) worden verder aangescherpt. Dit zal impact hebben op het fiscaal meerjaren auditplan 2020-2023 respectievelijk op de uit te voeren fiscale audits 2020.

2.1 Omzetbelasting en BTW Compensatie Fonds (BCF)

2.1.1 Btw audit op systematische fouten

Een systematische fout is een zogenaamde niet-steekproeffout die een afwijking oplevert die een systematische oorzaak heeft en niet is te wijten aan toevallige effecten. De basis vormt de audit op de systematische fouten. Een belangrijke audit voor de gemeente Deventer is die op de btw labeling van de wbs-elementen/grootboekrekeningen.

Audit btw labeling

Alle wbs-elementen/grootboekrekeningen zijn voorzien van een btw-code. Deze btw-code geeft aan op welke aangifte (omzetbelasting of BCF) de btw dient te worden verantwoord dan wel, of de btw niet verrekenbaar is en daardoor kostenverhogend werkt. In 2019 is de volledige btw labeling op basis van de werkelijke cijfers over het boekjaar 2018 beoordeeld en waar noodzakelijk aangepast. De geactualiseerde btw labeling is vervolgens met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018 ingevoerd in de administratie en gecorrigeerd in de aangiften btw en bcf bij de belastingdienst.

Om ervoor te zorgen dat btw labeling juist en actueel blijft (borging), is het van belang om periodiek de btw labeling van nieuwe wbs-elementen/grootboekrekeningen te controleren.

Om het proces van het aanmaken van nieuwe wbs-elementen/grootboekrekeningen niet te 'frustreren', vinden de controles achteraf plaats. Uiteraard is het, met name bij de grotere projecten, van belang dat de fiscale functionarissen in een zo vroeg mogelijk stadium wordt betrokken bij de fiscale duiding van het project. De controle van de nieuwe wbs-elementen/grootboekrekeningen vindt ieder kwartaal plaats. Aan de hand van een rapportagetool zijn de nieuwe wbs-elementen/grootboekrekeningen uit de financiële administratie te filteren en vervolgens te controleren.

2.1.2 Btw audit op niet-systematische fouten

Een niet systematische fout is een toevallige fout die wordt veroorzaakt door toevallige en oncontroleerbare factoren. De niet-systematische fouten kunnen zoveel mogelijk worden opgespoord en beperkt door diverse Tax Control Framework (TCF) bouwstenen op te stellen, te implementeren en te controleren. Daarnaast dienen deze TCF-bouwstenen er toe te leiden dat de gemeente haar belastingdruk uiteindelijk tot een minimum beperkt door de juiste fiscale route te kiezen.

Voor een goed werkend TCF is het noodzakelijk dat de gemeente Deventer diverse AO/IC maatregelen neemt en daar waar noodzakelijk een fiscale toets inbouwt. Wij zullen hierna de TCF-bouwstenen voor het komende jaar 2020 benoemen.

Audit aftrekbare btw, compensabele btw en niet geclaimde btw > interval

In het fiscaal meerjaren auditplan zijn periodieke integrale steekproeven opgenomen. Een integrale steekproef is tijdrovend en wordt daardoor niet jaarlijks uitgevoerd.

Om toch zoveel mogelijk de niet-systematische fouten uit de administratie te filteren en snel op te sporen, wordt ieder jaar een steekproef getrokken onder de posten die de interval overschrijden. Op basis van de controle aanpak Belastingdienst (CAB) is dit voor Deventer alle posten $\geq \text{€ } 1.000.000$

Per getrokken factuur wordt beoordeeld of de in aftrek gebrachte of gecompenseerde btw terecht is geweest. Voor de eventuele geconstateerde fouten wordt vervolgens bepaald welk bedrag aan btw ten onrechte als voorbelasting in aftrek is gebracht en/of is gecompenseerd. De steekproefcontrole kan er in resulteren dat de btw labeling van een wbs-element moet worden herzien.

Tevens trekken wij ieder jaar een soortgelijke steekproef naar de niet geclaimde btw posten. De resultaten van deze steekproef kunnen leiden tot een teruggaaf van btw. Met de belastingdienst wordt vooraf overlegd hoe om te gaan met de uitkomst van een dergelijke steekproef. Veelal is de belastingdienst alleen bereid de resultaten van een dergelijke steekproef te verrekenen met de uitkomst van de steekproeven naar de aftrekbare en gecompenseerde btw.

2.1.3 Thema samenwerkingsverbanden

In 2014 heeft voor het laatst een audit plaatsgevonden op het gebied van de samenwerkingsverbanden. In 2020 wil de gemeente Deventer opnieuw de samenwerkingsverbanden als controlethema benoemen. De gemeente neemt deel in verschillende samenwerkingsverbanden (o.a. verbonden partijen). Dit zijn niet alleen de formele samenwerkingsverbanden zoals Regio Stedendriehoek, Veiligheidsregio en samenwerking Deventer, Olst-Wijhe en Raalte (DOWR) maar ook informele samenwerkingsverbanden die veelal met de provincie, het waterschap en bijvoorbeeld partijen als Prorail en de woningbouwverenigingen worden aangegaan. Het is van essentieel belang dat het item fiscaliteit voldoende aandacht krijgt, zowel bij het aangaan van een samenwerkingsverband als gedurende de samenwerking zelf.

In 2020 gaan wij de relevante samenwerkingsverbanden inventariseren en de fiscale posities van het samenwerkingsverband, als ook van de gemeente ten opzichte van de samenwerking in beeld brengen. Waar mogelijk gaan wij aanbevelingen doen om eventuele risico's te elimineren of om kansen te benutten.

2.2 Loonheffingen

De gemeente Deventer kent verscheidene beheersingsmaatregelen met betrekking tot de loonadministratie. Er vindt een jaarlijkse controle van de parameters in het loonadministratiesysteem plaats. Daarnaast vindt er een periodieke controle op de loonstroken plaats waarbij er op wordt toegezien dat de noodzakelijk benodigde (reken)gegevens correct zijn ingevoerd. Tevens controleert de gemeente Deventer jaarlijks op basis van steekproeven of er buiten de loonadministratie om betalingen aan personeelsleden hebben plaatsgevonden en worden de betalingen aan derden (niet zijnde ondernemers) beoordeeld en indien van toepassing opgegeven aan de belastingdienst (IB47 opgave).

Naast deze periodieke controles worden, net als bij de omzetbelasting, jaarlijks enkele thema's geselecteerd waarnaar een audit uitgevoerd. Hieronder volgen de thema's die voor 2020 zijn geselecteerd.

2.2.1 Thema personeel niet in loondienst - Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wdba)

Per 1 mei 2016 trad de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wdba) in werking. Met de invoering van deze wet is de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) verdwenen.

De grondslag voor invoering van de wet is dat opdrachtgevers voldoende zekerheid krijgen of ze voor zzp'ers loonheffingen moeten toepassen of niet. De Belastingdienst wil daarmee schijnzelfstandigheid aanpakken. Essentieel daarbij is de vraag of wordt voldaan aan de kenmerken van 'in loondienst zijn'.

De invoering van de wet heeft nogal wat negatieve impact gehad op de inhuur van zzp'ers. De staatssecretaris heeft daarom de opschorting van de handhaving verlengd tot 1 januari 2020.

Neemt niet weg dat de gemeente Deventer vanaf mei 2016 de Wdba toepast. Vooruitlopend op de geplande audit in 2020 is in 2019 getoetst of de modelovereenkomsten, die door de VNG in overleg met de Belastingdienst zijn vastgesteld, juist worden toegepast. Van belang daarbij is niet alleen het gebruik van de overeenkomsten maar ook of, gedurende de inhuurperiode, de werkzaamheden conform de overeenkomst worden gerealiseerd. Daarbij zal worden getoetst of in de tussentijd geen arbeidsrelatie is ontstaan volgens de kenmerken van de wet.

Deze laatste fiscaaltechnische toets op de kenmerken, het uitvoeren van arbeid, het betalen van loon en het aanwezig zijn van een gezagsverhouding, zal in 2020 worden uitgevoerd.

2.2.2 Thema werkkostenregeling (WKR)

Vanaf 2015 is de werkkostenregeling verplicht. Het administratiesysteem is voor de invoering van de werkkostenregeling aangepast. In 2020 wordt steekproefsgewijs de werking van het administratie-systeem gecontroleerd op juistheid en volledigheid. Deze controle richt zich met name op dat deel van de administratie, dat niet voor de werkkostenregeling in beeld is. Daarnaast wordt gecontroleerd of de declaraties en geschenken op een juiste manier zijn verwerkt.

2.3 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Vpb) gewijzigd ten aanzien van de gemeenten. Vanaf die datum worden activiteiten van gemeenten, die kwalificeren als een onderneming voor de vennootschapsbelasting (Vpb), op gelijke wijze in de Vpb heffing betrokken als private ondernemingen. Deze nieuwe regels zijn ook van toepassing op de gemeente Deventer en de aan haar verbonden partijen.

De vraag die moest worden beantwoord is, voor welke activiteiten gemeente Deventer Vpb plichtig wordt met ingang van 1 januari 2016. De hoofdconclusies waren (dit is aan verandering onderhevig):

- Geen enkel product van de gemeente Deventer is te kwalificeren als onderneming in de zin van de Wet Vpb.

- Het overgrote deel van de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen is vrijgesteld van vennootschapsbelastingplicht. Dit heeft als gevolg dat de impact van de invoering van de Wet Vpb voor de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen niet zal leiden tot grote indirecte financiële gevolgen voor de gemeente Deventer.

2.3.1 Thema beoordelen nieuwe activiteiten

De gemeente Deventer loopt het risico dat bestaande of nieuwe activiteiten in de toekomst alsnog fiscaal een onderneming vormen. Dit betekent dat nieuwe activiteiten worden getoetst aan de criteria van een onderneming en dat periodiek (jaarlijks) een steekproef wordt genomen onder bestaande activiteiten om deze te beoordelen op het ondernemerschap volgens de Wet Vpb. Met deze maatregelen wordt het risico op onjuiste toepassing van de Wet Vpb zoveel mogelijk voorkomen.

Om te beoordelen of bestaande en nieuwe activiteiten fiscaal 'door de ondernemingspoort' gaan, zijn in het FMA jaarlijks de volgende audits opgenomen;

- Toetsing *nieuwe* directe overheidsactiviteiten op ondernemingscriteria;
Wanneer nieuwe activiteiten worden geïntroduceerd, die op basis van de SVLO-voorwaarden kunnen worden geclusterd tot een product/taakveld, zal worden getoetst of er een onderneming ontstaat volgens de Wet Vpb. Hiervoor moeten de (clustering van) activiteiten worden beoordeeld op de drie criteria; duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, deelname aan het economisch verkeer en een winstoogmerk.
- Toetsing *bestaande* overheidsactiviteiten op ondernemingscriteria.
In 2018 worden de producten en taakvelden (de geclusterde directe overheidsactiviteiten) opnieuw beoordeeld of er een onderneming is ontstaan volgens de Wet Vpb. Hiervoor moet het product/taakveld op zodanige wijze zijn gewijzigd dat wordt voldaan aan de drie ondernemingscriteria.

2.3.2 Thema grondbedrijf

Binnen het grondbedrijf wordt uitgegaan van het Meerjaren Perspectief Grondzaken (MPG). In dit MPG zijn alle lopende grondexploitaties opgenomen. Jaarlijks wordt getoetst of het grondbedrijf met al haar verschillende grondexploitaties opgenomen in het MPG door de 'ondernemingspoort' gaat. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de ontwikkelde QuickScan³ en indien nodig de Post QuickScan.

Wanneer het grondbedrijf door de ondernemingspoort gaat moet een fiscale openingsbalans worden opgesteld. Wanneer geen gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling, zal over de winst vennootschapsbelasting moeten worden afgedragen.

³ Zie SVLO-publicatie QuickScan – 09-09-2015 en de 5^e nieuwsflits beoordeling winstoogmerk van de SVLO – 16-06-2017

3 Onderzoeken

De directieraad stelt aan het college voor de volgende onderzoeken uit te voeren in 2020.

3.1 Fraude risicoanalyse

Van een overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is en dat men 'in contro' is, ofwel de interne risicobeheer- en control maatregelen moeten adequaat en effectief zijn ingebed. Hiervoor is het noodzakelijk een goed en gedetailleerd zicht te hebben op alle risico's die samenhangen met onze activiteiten en processen. Bijzondere aandacht verdienen de risico's uit hoofde van fraude, corruptie en niet-integer gedrag.

Het is zaak periodiek een frauderisico-analyse uit te voeren waarbij opzet, bestaan en de werking van de administratieve organisatie/ interne beheersing (AO/IB) wordt onderzocht en getoetst en zowel hard- als soft-controls te beschouwen. Hiervoor wordt een frauderisico-inventarisatielijst gehanteerd, gericht op het frauderisico en het risico op misbruik, oneigenlijk gebruik (M&O) en corruptie binnen onze processen.

In de tweede helft van 2017 is deze volledige analyse uitgevoerd, gerapporteert en voorzien van een uitvoeringsplan om de aanbevelingen te implementeren.

In 2020 dient wederom een geheel actuele fraude risicoanalyse te worden uitgevoerd inclusief het onderdeel misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie. Tevens dient hierbij de follow up analyse plaats te vinden op het betreffende uitvoeringsplan.

Ook de accountant (Deloitte) vindt het monitoren van de ontwikkeling van de geïdentificeerde frauderisico's en het jaarlijks uitvoeren van een frauderisico-analyse van eminent belang respectievelijk randvoorwaardelijk.

3.2 Kwetsbare functies

In iedere organisatie doen zich integriteitsrisico's voor die soms leiden tot integriteitsinbreuken. Deze zijn gedeeltelijk te voorkomen door de weerbaarheid van de organisatie te verhogen.

Om de aandacht voor integriteit en de weerbaarheid van de openbare sector te bevorderen is hierover in de Ambtenarenwet (2006) wetgeving vastgelegd vanuit het perspectief van goed ambtenaarschap en goed werkgeverschap. Daartoe hoort het zo goed mogelijk in kaart brengen van kwetsbare processen en het mogelijk wegnemen van integriteitsrisico's en verleidingen om de medewerker te beschermen tegen misstappen.

Conform de 'Basisnormen integriteit van openbaar bestuur en politie', dient iedere overheidsorganisatie beschikken over een actuele inventarisatie (lijst) van kwetsbare functies.

In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de kwetsbare functies gezien vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit. Op basis hiervan in een uitvoeringsplan opgesteld dat voorziet in het mitigeren van de kwetsbaarheid en wordt in 2020 uitgevoerd. Dit traject loopt tot het tweede kwartaal 2021.

In 2021 zal een nieuw onderzoek plaatsvinden zodat dan weer een actuele inventarisatie van kwetsbare functies vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit beschikbaar is.

3.3 Leidraad grote projecten

Vanwege de grote budgetoverschrijdingen bij de bouw van De Viking is een jaar geleden een raadsonderzoek uitgevoerd. Een van de aanbevelingen uit het onderzoek was het maken van nieuwe afspraken over manier waarop de gemeenteraad wordt betrokken bij complexe projecten. Het college heeft de aanbeveling opgevolgd en daarvoor een leidraad opgesteld. Deze leidraad moet een praktische en werkbare oplossing zijn waarbij de verantwoordelijkheden van het college, directie, concerncontroller, auditcommissie en gemeenteraad duidelijk zijn.

Doel van deze leidraad is om heldere, elkaar bindende, afspraken tussen college, raad en ambtelijke organisatie vast te leggen over de positie van de raad bij grote projecten. Het gaat verder over afspraken over

de momenten waarop de raad in grote projecten wordt geïnformeerd of ter besluitvorming wordt ingeschakeld, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol goed kan uitvoeren.

De opgestelde 'leidraad grote projecten' is inmiddels geïmplementeerd. Er zal een audit worden uitgevoerd naar het toepassen en de werking van de 'leidraad grote projecten' bij 1 of 2 nog nader te bepalen grote projecten.

3.4 ENSIA IT-audit

De gemeente verantwoordt zich over informatiebeveiliging middels de ENSIA-systematiek.

ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit en betekent eenmalige informatie-verstrekking en eenmalige IT-audit. ENSIA streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. De focus ligt hierbij op de horizontale verantwoording: binnen de gemeente, met een belangrijke rol voor de gemeenteraad. ENSIA is een initiatief van de VNG en de ministeries van BZK, I&W en SZW.

ENSIA helpt gemeenten in één keer verantwoording af te leggen over informatieveiligheid, gebaseerd op de BIO. Met ENSIA sluit de verantwoording over informatieveiligheid aan op de P&C-cyclus van de gemeente. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van hun gemeente en kan het beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

ENSIA structureert ook de verticale verantwoording richting de rijksoverheid, over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI).

De verantwoording over de informatiebeveiliging komt in het jaarverslag tot uitdrukking in de Collegeverklaring Informatiebeveiliging. Met deze verklaring geeft het college aan in hoeverre de gemeente voldoet aan de afspraken die gemaakt zijn voor de ENSIA-verantwoording Informatiebeveiliging en welke verbetermaatregelen men treft. Met een college-verklaring aan de raad laat de gemeente zien dat zij informatiebeveiliging serieus neemt en het een onderdeel laat zijn van de ambities om informatie van haar inwoners adequaat te beschermen.

Jaarlijks (februari/maart) wordt door de ENSIA-coördinator een auditplan opgesteld en door de CISO vastgesteld. Dit auditplan beschrijft het auditproces en voor welke processen en informatiesystemen een audit uitgevoerd wordt. Deze kunnen door interne of externe auditors, of (in geval van technische audits) geautomatiseerd worden uitgevoerd. Audits en kwetsbaarheidsanalyses dienen een objectief oordeel te geven. In de rapportages worden ook de mogelijkheden tot verbetering uitgewerkt.

De betreffende stukken moeten voor 1 mei 2020 aangeleverd worden bij Logius en de VNG via de ENSIA Tool.

3.5 Nulmeting In Control Raamwerk (Control Frame Work)

In het 'Uitvoeringsplan Rechtmatigheid (RV)/ In Control Statement (ICS) 2019-2022 gemeente Deventer' is voorzien in een nulmeting op het 'In Control Raamwerk' van de gemeente.

In het vierde kwartaal 2019 is een aanvang gemaakt met een nulmeting op een grootaantal controlvelden en aandachtsgebieden. Vanuit de betreffende invalshoek inventariseren wij hoe we op ontwikkelingen inspelen, hoe wij besturen/ beheersen, welke rollen we inzetten, hoe we risicomanagement invullen, welke verbetermogelijkheden we zien, welke kansen / uitdagingen etc. Dit wordt omgezet in een overzichtskaart gemaakt waarbij van alle velden een beeld wordt geschetst van de ontwikkelingen, de risico's, de witte vlekken, de zorgen, etc. Dit in combinatie met ontwikkelingen in de omgeving, de gemeentelijke risicogebieden en het algemene beeld uit de nulmeting. Wij verwachten dit startbeeld in het eerste kwartaal 2020 met de directieraad, de MT's en het college te kunnen bespreken. Op basis hiervan worden vervolgstappen genomen.

3.6 213a onderzoek 2020

Het college van burgemeester en wethouders onderzoekt jaarlijks de doelmatigheid en/of de doeltreffendheid van organisatieonderdelen van de gemeente en de uitvoering van taken en/of dienstverlening door de gemeente. Het college voert hiervoor minimaal één onderzoek per jaar uit. Daarnaast heeft het college de mogelijkheid om op basis van eigen initiatief onderzoeken uit te voeren indien daar aanleiding toe is. Het college informeert de gemeenteraad over de uit te voeren onderzoeken.

Bij de keus van uit te voeren onderzoeksobjecten worden in het algemeen onderstaande criteria gehanteerd:

- Groot (financieel) risico (focus aanbrengen)
- Vermoedens om grote doelmatigheidswinst te halen
- Onbalans tussen (hoge) ambities in relatie tot (beperkte) middelen en verwachte resultaten
- Onontgonnen gebieden (nieuwe inzichten)
- Trends en ontwikkelingen (nieuwe cq. gewijzigde wet- en regelgeving)
- Doen we de goede dingen (doeltreffendheid)
- Bereiken van leereffecten (casuïstiek)

Een 213a onderzoek in 2020 is in dit plan nog niet opgenomen. Het college zal begin 2020 een onderwerp voor het 213a onderzoek bepalen. Na concretisering van de onderzoeksopdracht en het opstellen van een plan van aanpak verwachten wij in het tweede kwartaal 2020 te kunnen starten met de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek.

3.7 Horizontaal toezicht

In de periode april 2017 tot en met februari 2018 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar horizontaal toezicht bij de gemeente Deventer. De opdrachtformulering was als volgt "De opdracht betreft een inventariserend onderzoek naar de wijze waarop door het college van B & W verantwoording kan worden afgelegd over de uitvoering van medebewindstaken. Dat betekent dat moet worden nagegaan welke verantwoording wordt afgelegd over de wetsuitvoering en of dit strookt met de bedoelingen van de wetgever en of de uitvoering in controle is. De betreffende verantwoording en toezichtinformatie dient zodanig te zijn dat de gemeenteraad haar controlerende rol kan invullen".

De doelen van het onderzoek waren:

- Inzicht geven van wetten waarover het college verantwoording moet afleggen;
- Het beoordelen van de volledigheid van deze verantwoording;
- Beoordelen in welke mate toezicht door de gemeenteraad wordt uitgevoerd;
- Nagaan op welke wijze de raad zijn horizontaal toezichtstaak het beste kan vormgeven;
- Onderzoeken welk of welke instrument(en) de raad hierbij kan of kunnen ondersteunen bij hun toezichtstaak;
- Nagaan welke eventuele knelpunten in de informatievoorziening voorkomen.

Op basis van het eindrapport diende een onderhoudsplan opgesteld te worden om de inventarisatie actueel te houden, een agenda ontwikkelt te worden op basis waarvan de informatie haar bestuurlijke weg vindt en hoe deze aan de p&c-cyclus gekoppeld kan worden.

In het tweede kwartaal 2019 is aan de auditcommissie toegezegd een follow up onderzoek uit te voeren. In het derde kwartaal 2019 is een nadere analyse van de haalbaarheid hiervan gemaakt. Hieruit blijkt dat het materiaal dat onder het onderzoek ligt onvoldoende is om dit vervolg te uitvoeren. Besloten is deze follow-up in 2019 samen te voegen met het doorontwikkelen van de control en wordt aan het einde van het eerste kwartaal 2020 afgerond.

3.8 Follow up IT-audit Deloitte.

In november/ december 2019 zal Deloitte de boardletter uitbrengen naar aanleiding van de interim controle 2019. Daarnaast wordt door de accountant worden gerapporteerd over de algemene IT-beheersmaatregelen

(general IT controls) voor de deelgebieden informatiebeveiliging en wijzigingsbeheer voor de financiële administratie (SAP) en de uitkeringsadministratie (GWS4ALL). Als onderdeel van de IT-audit zal ook in beeld zijn gebracht hoe de gemeente Deventer cyberrisico's beheerst op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Daar IT een belangrijk aandachtsveld is, en een goede inregeling van de control van belang is voor de doorontwikkeling van de control (en de accountantscontrole) en de betrouwbaarheid van onze systemen en processen gaan wij de follow-up van de aanbevelingen in de tweede helft van 2020 auditten.

3.9 Overige onderzoeken

Verder worden jaarlijks de volgende onderzoeken / audits uitgevoerd:

- Rechtmatigheid Europese aanbestedingen;
- Diverse pré-controles incidentele accountantsverklaringen.

Op basis van actieve horizontale en verticale signalering en adviezen kunnen er gedurende het jaar nieuwe opgaven voor het uitvoeren van onderzoeken / audits volgen.

4 Standaard verbijzonderde controles

De uitvoering van de rechtmatigheidswerkzaamheden vindt risicogericht plaats. Hiertoe wordt jaarlijks een risicoanalyse uitgevoerd die als basis dient voor de planning voor dat jaar. Aspecten die hierbij beoordeeld worden zijn:

- Omvang (in EUR) van het proces / de regeling;
- Complexiteit van de regelgeving;
- Bevindingen van voorgaand jaar;
- Wijzigingen in wet en regelgeving;
- Mate waarin IT-hulpmiddelen worden benut;
- Risico's in het proces;
- Getroffen interne beheersingsmaatregelen;
- Mutaties in procedures / betrokken medewerkers;
- Eventuele andere overwegingen (bijv. politieke focus).

De risicoanalyse is het vertrekpunt voor de uit te voeren verbijzonderde controlewerkzaamheden. Zoals aangegeven in onderdeel 1.3 worden de standaard verbijzonderde controlewerkzaamheden ook in 2020 uitgevoerd door de huisaccountant Deloitte. In het tweede kwartaal 2020 zijn hierover reeds nadere planning- en uitvoeringsafspraken gemaakt met Deloitte. Tevens zijn hierbij betrokken de aspecten 'het verder dynamiseren van de controle' en de 'inzet van data-analyses'.

De voor de jaarrekeningcontrole qua omvang en/of risico's meest relevante processen zijn:

- Inkopen (inclusief aanbestedingen)
- Betalingsverkeer
- Salarissen
- Sociaal domein
- Uitkeringen sociale zaken (participatiewet en wmo)
- Subsidieverstrekingen en subsidievaststellingen
- Grondexploitatie
- Memoriaalboekingen
- Belastingen
- Overige opbrengsten: verhuur-, parkeer- en vergunningenopbrengsten (omgevingsvergunning)
- Treasury

Andere elementaire controle items (meer vanuit de scope getrouwheid) bij de jaarrekening zijn de items "financiële verslaggeving", "voorzieningen" en algemene uitkering.

Naast rechtmatigheidscontroles op bovengenoemde processen worden er ten behoeve van de kwartaalrapportages (P&C-cyclus) en de jaarrekeningcontrole ook diverse getrouwheidcontroles uitgevoerd.

5 AO/IB: Procesbeschrijvingen

De opzet van de belangrijkste processen dienen door de gemeente intern te zijn beschreven en jaarlijks te worden geactualiseerd. Uit deze beschrijving blijken de risico's en interne beheersmaatregelen op procesniveau.

Bij de beschrijving van de processen moeten minimaal de zogenoemde zes 'w-vragen' worden beantwoord: wat, waarom, wie (functionaris), wanneer, waar en waarmee (hoe).

De gemeente Deventer heeft de beschrijving van de primaire processen vastgelegd en deze dienen zo nodig te worden geactualiseerd

Ook kan er door wijziging van wet- en regelgeving of bevindingen verbijzonderde controle de noodzaak zijn om processen te beschrijven of te actualiseren

Bijlage - Planning 2020

Fiscale audits

Onderwerp	1 ^e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	1 ^e kw. 2021
1. Audits BTW en BCF					
Btw labeling nieuwe activiteiten	X	X	X	X	X
Controle aftrekbare btw > dan interval: (interval: conform controle aanpak Belastingdienst (CAB)): voor Deventer is dit > € 1.000.000		X			
Controle compensabele btw > dan interval: (interval: conform controle aanpak Belastingdienst (CAB)) voor Deventer is dit > € 1.000.00		X			
Controle niet geclaimde btw > interval: (interval: conform controle aanpak Belastingdienst (CAB)) voor Deventer is dit > € 1.000.000		X			
Thema: samenwerkingsverbanden				X	
2. Audits Loonheffingen					
Thema personeel niet in loondienst (Wdba)		X			
Thema Werkkostenregeling (WKR)			X		
3. Audits Vennootschaps- belasting					
Beoordelen nieuwe activiteiten			X		
Thema: Grondbedrijf				X	

Onderzoeken

Onderwerp	1e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	1 ^e kw. 2021
Fraude risicoanalyse inclusief misbruik en oneigenlijk gebruik en corruptie	X	X			
Follow UP/ actualisatie onderzoek kwetsbare functies: scope vanuit integriteit en continuïteit			X	X	
Risicomanagement	X	X			
Audit op grote projecten			X	X	
ENSIA IT-audit			X	X	X
Europese aanbestedingen 2020				X	X
Onderzoek "nulmeting in Control Raamwerk (Control Frame Work)					
Doelmatigheidsonderzoek: 213a					
Follow-up onderzoek horizontaal toezicht door de raad					
Directie onderzoeken: nog nader in te vullen					
Overige onderzoeken: vanuit risico analyse/ risico management en/of vanuit opdracht management: nog nader in te vullen					
Div. pré-controles incidentele acc. verklaringen				X	X
Follow UP Boardletter 2019					
Follow UP GITC-survey (general IT controls)	X	X			

Standaard verbijzonderde controles

In het tweede kwartaal 2019 zijn nadere planningsafspraken gemaakt met Deloitte inzake de door hen uit te voeren standaard controles 2020 met betrekking tot de primaire processen.

De standaard uit te voeren controles 2020 voor de eerste vijf maanden van het boekjaar 2020 zijn door Deloitte ingepland in week 27 (29 juni t/m 3 juli); omtrent de op te leveren controle informatie zijn al afspraken gemaakt.

Tevens zijn in het overleg betrokken de aspecten van het verder dynamiseren van de controle, het gebruik maken van key controls en de inzet van data-analyses; zie ook onderdeel 1.3. Accountantscontrole en uitvoering standaard Verbijzonderd Controle-programma.

Onderwerp	1e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	1 ^e kw. 2021
Inkopen (inclusief aanbestedingen)	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Betalingsverkeer	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Subsidieverstrekkings	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Subsidievaststellingen 2018	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Grondexploitatie	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Memoriaalboekingen en financiële verslaggeving	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Belastingen	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Overige opbrengsten: verhuur-, parkeer- en vergunningsopbrengsten	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Voorzieningen	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Algemene uitkering	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	
Treasury	in 2 ^e kw	X	Nnb	Nnb	

In het 2^e kwartaal (juni) worden de eerste 5 maanden van 2020 gecontroleerd. Aanvullende planning voor de tweede helft van het jaar volg bij de actualisatie.